

PLATA FORMA PER LA LLENGUA

PRINCIPALS INCOMPLIMENTS DE LA CELROM PER PART DE L'ESTAT ESPANYOL

COMÚ

- *Art 7.1.b. i 7.1.e (nul·litat dels efectes perniciosos de les divisions administratives de l'àrea territorial de la llengua).* Les divisions administratives existents suposen un obstacle clar en el cas de la Franja de Ponent i, en menor mesura, al País Valencià. No hi ha criteri únic i objectiu per apel·lar per la unitat de la llengua. Qualsevol empresa privada, jutge, i organisme estatal o autonòmic pot discutir-la. Per exemple, el Consejo de las Lenguas no s'ha pronunciat sobre els requeriments que se li han fet respecte a la possibilitat que es puguin fer versions diferents en català i valencià de formularis administratius o webs oficials. Aquesta desprotecció pot afectar que els textos d'una regió siguin invalidats en una altra regió només per llur origen regional, atès que lingüísticament són idèntics.

En el cas de l'Aragó, tot i que la denominació LAPAO ha estat eliminada en l'última Llei de Llengües, el Tribunal Constitucional el va validar en una sentència anterior. Aquesta desprotecció pot afectar que els textos d'una regió siguin invalidats en una altra regió només per llur origen regional, atès que lingüísticament són idèntics.

Pel que fa al País Valencià, l'Estatut d'Autonomia determina en el seu article 6.1 que la llengua pròpia d'aquesta comunitat autònoma és el valencià. Atès que l'article 6.8 EAPV estableix que l'òrgan de regulació lingüística és l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que reconeix que el valencià és un dialecte de la llengua catalana que és anomenat mitjançant aquest terme dins del territori del País Valencià, aquest redactat no suposa un problema sobre el paper. Tanmateix l'Estat ha ignorat aquest criteri acadèmic i ha fet versions diferents en català o valencià de formularis administratius i webs oficials.

- *Art 7.2. (eliminar restriccions, exclusions o preferències per una llengua del corpus legislatiu).* La Plataforma per la Llengua ha presentat múltiples informes on es posa de manifest l'incompliment de les disposicions d'aquest article.

Pel que fa al deure de no preferència injustificada de la llengua d'estat sobre les llengües regionals o minoritàries, és necessari remarcar que el redactat de l'art. 36.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, imposa el castellà com a llengua preferent de l'Administració General de l'Estat i impedeix utilitzar el català en els procediments administratius dirigits per òrgans que tenen la seva seu fora d'una comunitat autònoma catalanoparlant. Alguns exemples

d'aquests procediments serien les consultes davant la Direcció General de Tributs o els tràmits per obtenir una patent davant l'Oficina de Marques i Patents.

En relació al respecte degut a les polítiques lingüístiques afavoridores de les llengües regionals o minoritàries, que s'han d'entendre com a no discriminatòries, s'ha de remarcar que hi ha atacs regulars per part de les institucions de l'Estat Espanyol contra les polítiques rectificadores de les desigualtats lingüístiques. Per exemple, cal destacar el recurs del Defensor del Poble contra les disposicions lingüístiques de l'Estatut, del Codi de consum i la Llei d'acollida.

CATALUNYA

- *Arts. 9.1.a.1, 9.1.b.1 i 9.1.c.1 (ús del català en els procediments jurisdiccionals):* el redactat actual de l'apartat segon de article 231 de la Llei Orgànica del Poder Judicial no garanteix que els òrgans jurisdiccionals menin els procediments en català a petició d'una de les parts. La previsió de la LOPJ és que els òrgans jurisdiccionals duguin a terme els procediments en català sempre i quan ninguna de les parts s'hi oposi al·legant indefensió. Per tant, si una de les parts manifesta la seva disconformitat, l'ús del català per part dels òrgans jurisdiccionals en els procediments no és permès. Per complir plenament amb aquests articles de la CELRoM, l'Estat Espanyol hauria de reformar l'article 231.2 LOPJ per garantir que el català sigui utilitzat pels òrgans jurisdiccionals a petició d'una de les parts, garantint serveis de traducció per a la part que es declari incapaç d'entendre'l. A més, per tal de garantir el ple compliment dels articles esmentats, caldria exigir el coneixement de la llengua catalana en el nivell C1 del Marc Europeu Comú de Referència del Consell d'Europa a tots aquells jutges que demanin plaça en destinacions catalanes, requisit que no és exigint per l'Estat avui en dia. Malgrat que aquestes mesures són exigides pel Consell d'Europa en el seu últim informe sobre la implementació de la CELRoM a Espanya, l'Estat ha mostrat reiteradament la seva voluntat de no corregir la situació rebutjant les mocions que s'han presentat al Congrés (2016) i el Senat (2017) per establir que tots els funcionaris de l'administració de justícia hagin de conèixer les llengües cooficials al territori en què són oficials.
- *Arts. 10.1.a.1 i 10.3 (ús del català davant les administracions públiques):* l'Estat Espanyol hauria de garantir que les autoritats administratives usin el català en les seves comunicacions amb els ciutadans. Novament, la manca de requisit lingüístic per a moltes de les posicions de l'Administració General de l'Estat als territoris del domini lingüístic impedeix complir plenament amb aquest article. A més, tot i que s'observa una tendència a corregir aquesta situació, en alguns casos els formularis i textos administratius només es troben en castellà. Finalment, molts dels webs dels òrgans de l'Administració General de l'Estat no disposen de lloc web amb versió en català i, si la tenen, en molts casos les traduccions són altament deficientes, limitades al primer nivell de navegació.

D'altra banda cal recordar les disposicions de l'art. 36.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que només

reconeix el castellà com a llengua de comunicació amb els òrgans administratius que no estan ubicats dins els territoris catalanoparlants. En aquest sentit, l'Estat restringeix l'ús del català als serveis als ciutadans a aquells que presti una administració que tingui una seu física al territori en què el català és oficial. Molts serveis, però, es presten per a la ciutadania d'aquests territoris de parla catalana des de la capital de l'Estat. Així doncs, si un ciutadà vol presentar una consulta tributària amb resposta vinculant o es vol dirigir al Centre estatal de medicina de l'esport cal no pot fer-ho en una llengua oficial al territori i protegida per la CELRoM com és el català.

- *Art. 11.2 (ús del català als mitjans de comunicació):* hi hauria d'haver plena reciprocitat de les emissions audiovisuals en català, com a mínim, entre territoris transfronterers. Per analogia, aquesta disposició també s'hauria d'aplicar entre els diferents territoris d'un mateix estat que parlen la mateixa llengua, fet que no s'està donant (veure enllaç a la campanya "El català Sense Fronteres). Actualment només hi ha reciprocitat parcial entre TV3 i IB3.
- *Art.12.3 (ús del català en les activitats i equipaments culturals):* l'Estat Espanyol hauria de donar un lloc apropiat al català en la seva política cultural a l'estranger. Actualment l'Instituto Cervantes, òrgan encarregat d'implementar aquesta política, promou la projecció i l'ensenyament de la llengua castellana a l'exterior d'una manera molt preferent respecte a les altres llengües de l'Estat espanyol. A tall d'exemple, la majoria de delegacions de l'Instituto Cervantes no ofereixen cursos de català i el lloc web de l'òrgan no disposa de versió en català.

PAÍS VALENCIÀ

- *Arts. 8.1.a), 8.1.b), 8.1.c), 8.1.d) (ús del català a l'ensenyament no universitari):* fins a l'actualitat el sistema educatiu ha estat dividit en tres línies (valencià, bilingüe i castellà). D'acord amb el compromís assumit per Espanya a la carta, l'Estat té l'obligació de fer possible un ensenyament primari garantit a tots aquells alumnes que ho demanin. Amb tot, a dia d'avui només un 30,3% dels alumnes valencians s'escolaritzen en valencià. Això no és degut a que hi hagi una preferència estructural pel castellà, sinó producte d'una oferta d'ensenyament en valencià inferior a la demanda, motiu pel qual un número molt important d'alumnes no poden estudiar en valencià malgrat haver-ho sol·licitat. Cal fer una menció especial per al cas de la Formació Professional. Només un 5,5% dels alumnes de FP reben l'educació en models que tinguin com a llengua de docència preferent el valencià.
- *Arts. 8.1.c.e (mesures de foment de l'ús del català a la universitat):* el compromís d'adoptar mesures de foment del valencià a la universitat són del tot insuficients. L'oferta de classes en valencià del sistema públic universitari valencià és realment esquifida, i arriba a molt pocs estudiants. Només els estudiants de l'UJI i de la UVEG declaren rebre la meitat de les classes o més en valencià amb una freqüència significativa, un 32,6% i un 34,8% dels casos. És a dir, 1 de cada 3 components del col·lectiu dels estudiants de l'UJI i de la UV-EG declaren rebre la meitat o més de les classes en valencià. La resta d'universitats obtenen respostes molt baixes: 5,4% la UA, 0,8% la UMH i 11,2% la UPV. En

el cas de la Universitat Miguel Hernández d'Alacant no hi ha ni una sola classe que es faci en valencià.

- *Arts. 9.1.a.I, 9.1.b.I i 9.1.c.I (ús del català a la justícia):* ídem que per al cas de Catalunya
- *Arts. 10.1.a.I i 10.3 (ús del català davant les administracions públiques):* ídem que per al cas de Catalunya.
- *Art. 11.2 (ús del català en els mitjans de comunicació):* actualment no hi ha cap mitjà de comunicació en català al País Valencià, malgrat que Espanya havia assumit el compromís de crear almenys una emissora de ràdio i televisió per a cada llengua protegida per la carta. Amb tot, aquesta situació està en vies de solució degut al pla del govern valencià per reobrir Canal 9. Per la resta, tot igual que per al cas de Catalunya.
- *Art. 12.3 (ús del català en les activitats i equipaments culturals):* ídem que per al cas de Catalunya.

ILLES BALEARS

- *Arts. 9.1.a.I, 9.1.b.I i 9.1.c.I (ús del català a la justícia):* ídem que per al cas de Catalunya
- *Arts. 10.1.a.I i 10.3 (ús del català davant les administracions públiques):* ídem que per al cas de Catalunya.
- *Art. 11.2 (ús del català en els mitjans de comunicació):* ídem que per al cas de Catalunya, tot i que cal assenyalar que la reciprocitat entre TV3 i IB3 és només parcial.
- *Art. 12.3 (ús del català en les activitats i equipaments culturals):* ídem que per al cas de Catalunya.